

Imerati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat.
12 " " " " 2 " "
16 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
ena primeroma zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravišče
(administracija) in ekspedicijska na
Dunajski cesti št. 16 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. -- kr.
na pol leta . . . 5 " -- " "
na četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
na pol leta . . . 4 " 20 "
na četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Medijtovi hiši,
št. 15.

Izhaja po trikrat na teden iz-
sicer v torek, četrtek in soboto.

**Zarad praznika izide prihodnja šte-
vilka „Slovenca“ v soboto 3. januarja.**

Volitev državnega poslanca.

Že v soboto bodo naši vrli volilni možje
stopili na volišče, da si izberó novega držav-
nega poslanca namesto prerano umrlega grofa
Barbota. Prepričani smo, da bodo naši rojaki
v Trebanjskem, Rateškem, Mokronoškem, Žu-
žemberškem in kočevskem volilnem okraji tudi
pri tej priliki pokazali tisto politično zre-
lost in tisto strogo disciplino in slog, ki
nam je pri zadnjih volitvah tako lep sad ob-
rodila, in kateri so se po pravici čutili po vseh
avstrijskih deželah. Saj smo vsled te discipline
dosegli, da ima naš narod namesto prejšnjih
treh na Dunaji zdaj zgolj slovenske zastopnike,
in da so bili skoraj vsi, vsaj od zavestnih na-
rodnih volilcev, voljeni enoglasno.

Kandidat, katerega narodni volilni odbor
priporoča, se je izbral po tistem načinu, kakor
vsi naši dosednji zastopniki. Ko bi vsaki okraj
za se volil svojega poslanca, bi bilo pač lahko
gledati na želje dotičnih volilcev in izvolitev
kandidata bi ne prizadevala nobenih težav.
Ali ker voli 5 okrajev skupaj in so možje enega
okraja za tega ali unega njim bolj znanega
kandidata bolj vneti, kakor drugi okraji, je
pač nekoliko težavno vse spraviti pod en klo-
buk in izmed obilnega števila mož, ki se ime-
nujejo in oglašajo, izvoliti pravega in naj-
boljega.

To jako težko in dostikrat prav sitno delo
so naši rojaki prepustili narodnemu volilaemu
odboru, kateremu moramo dati spričevanje, da

je doslej svojo nalogo častno reševal in nam
še vselej priporočal može, ki so, kakor skuš-
nja priča, res našega zaupanja vredni.

Tudi zdaj je volilni odbor prevzel trud
da poizvé mnenje raznih volilnih okrajev in
imena tistih mož, ki bi bili sposobni za dr-
žavno poslanstvo, ter izmed njih izbere tistega,
po katerem bi naši deželi došlo največ koristi
in veljave. Može, ki so se volilnemu odboru
naznanjali, so večidel vsi prav vrli in iskreni
rodoljubi, težko je bilo izmed njih izbrati tistega,
ki je med njimi najodličnejši. To so volilci
raznih okrajev menda tudi sami čutili, zato
pa so kandidate, ki so jih imeli oni v mislih,
odboru večidel naznanjali s pristavkom, da
naj odbor enega izmed njih izbere, katerega
se hočejo potem vsi soglasno poprijeti. Kan-
didat na ta način izbran tedaj ni od odbora
volilcem posiljen, ampak v njihovem
imenu od odbora izmed števila vsih izvoljen,
zato imajo pa volilci, ki konečno ali definit-
ivno imenovanje kandidata prepusté volilnemu
odboru, sveto dolžnost, tega kandi-
data tudi soglasno voliti, in odboru
skazano zaupanje tudi dejansko pokazati. Naši
rojaki so bili doslej tako zelo vajeni, da niso
le sami volili kandidatov volilnega odbora na-
rodnega, ampak da so tudi vsi tisti, ki so
mislili kandidirati, precej odstopili, ako od vo-
lilnega odbora niso bili za kandidate progla-
šeni. To je neobhodno potrebno, ako hočemo
kaj doseči, in zato se za trdno nadejamo, da
se bo to zgodilo tudi pri sedanjih volitvi.

Volilni odbor je na vse strani pretehtoval
kandidate, ki so se mu iz tega ali unega kraja
naznanjali, ter ob enem vestno pretresal se-

daje politične razmere, da bi izmed vseh iz-
bral tistega, ki bi sedanjim razmeram najbolj
vgajal in deželi najlaglje in največ koristil.
Naši državni poslanci, ki jim gotovo tudi ne
more biti vse eno, kakšnega tovariša da dobé,
in ki so po svoji vesti zavezani deželi in vo-
lilcem razodeti, kakšnega moža bi potrebovali,
da bi tem laglje dovršili svojo nalogo in deželi
dejansko kaj koristili, so vsi povdarjali, da
politične razmere zdaj niso več take, kakor
takrat, ko smo imeli nam jako neprijateljsko
vlado in ko se je bilo treba bojevati za ob-
stanek ter na vse grlo kričati, da je svet zve-
del, da v Avstriji bivajo tudi Slovenci, ampak
zdaj je treba po previdnim diplomatičnem
ravnanju gledati, da vlada naše želje vliši in
jih resnično tudi spolne.

Zato so vsi naši poslanci vsled dosedanje
skušnje povdarjali, da naj se izmed obilnih
kandidatov izvoli tisti, ki ima v merodajnih
krogih največ veljave, in med odličnimi držav-
niki največ zvez, ter nam s svojim osebnim
privatnim posredovanjem veliko hitreje in ve-
liko bolj gotovo doseže, česar prosimo in po-
trebujemo, kakor najburnejši ropotanje v jav-
nem zborovanju. Po tej izjavi so vsi udje vo-
lilnega odbora sprevideli, da izmed vsih od-
boru naznanjenih kandidatov je **princ
Ernst Windischgrätz** mož, ki za-
more naši deželi največ koristiti, ter so eno-
glasno sklenili ga priporočati volilcem ome-
jenih okrajev, ki so imenovanje kandidatov
odboru prepustili.

Volilni odbor je to tem laglje sklenil, ker
mu je gosp. Navratil, ki se je od mnogih strani
imenoval, pisal, da Windischgrätzu na korist

Drobtinice

o kneževi rodbini Windisch-Grätz.*)

Kneževa rodbina Windisch-Grätz,
(ali prav za prav Windisch-gratz, ker se á v
tej besedi tako potegnjeno in polno izgovarja
kakor pri imenu „Baierisch Gratz“ ali Gratz
sploh), je ena izmed tistih malih družin, ki
so se iz časov narodnega slovenskega plem-
stva ohranile v notranjih deželah avstrijskih.

Družina izvira iz „Slovenjega Gradca —
Windisch-Gratz — na Spodnjem Štajarskem.

V splošnem slovarju Zeiler-jevem, izda-
nem l. 1748, tedaj o času, ko še niso imeli
vzroka iz narodnih razlogov pačiti zgodovine,
nahajamo v 57. zvezku mnogo krajev v Av-
striji in Nemčiji s pristavkom Slovenski (Win-
disch), in sicer so to kraji, kjer so nekdanji
Slovenci (Windon — Wenden) stanovali, n. pr.
Windisch-Baumgarten (v Spodnji Avstriji),
Windisch-Borau (v Šleziji), Windischbuch (v
Wirburškem), Windisch-Carsdorf (pri Mei-
senu), Windischengrün in Windischhaig (pri

*) To je pravilna pisava, kakor se nahaja v
knjigi: Genealogisches Taschenbuch (Gotha) 1873,
stran 224.

Bajreitu), Windischen Schmidbach in Windi-
schenhausen (pri Ansbahu), Windisch Feistritz
(Slovenska Bistrica na Štajarskem), Windisch-
Garsten (na Gorenjem Avstrijskem), Windisch-
Gössen (na Koroškem), Windisch-Holzhausen
in Windisch-Geipa (pri Erfurtu), Windisch-
Martreg (na Tirolskem), Windisch Steig na
Dolenjem Avstrijskem in Windisch-Gratz (Slo-
venji Gradec na Štajarskem).

Ime kneževe rodbine je eno in isto s tem
krajnim imenom, ki se je jelo rabiti kot osebni
priimek. Izročilo nam pravi, da kneževa rod-
bina Windisch-Grätzov izhaja iz mestica Win-
disch-grätz (Slovenjega Gradca). Pri Slovenjem
Gradcu stal je že v najstarejših časih grad
„Rothenturm“ — „rudeči stolp“. Rodbina
Windisch-Grätzov ima v grbu svojem rudeče
polje. Podobe na grbu, o katerih so trdili, da
so psi hrti, so že v 18. veku spoznali kot
volčje glave; volčje glave v rudečem
polju pa so znamenje silno starega pripo-
stega grba, kakoršnje nahajamo pri najstarej-
ših samostalnih družinah (kakor n. pr. vinjeki
ali krivci družine Dietrichsteinove).

To potrjuje pa tudi neko pismo St. Pa-
velskega samostana iz meseca decembra

l. 1093. Veriand Windisch-Grätz s tem
pismom samostanu sv. Pavla daruje dve kme-
tiji v Selnici. To pismo ni samo zaradi svoje
starosti pomenljivo, ampak tudi zavoljo krst-
nega imena Veriand. To ime se v rodbini
kneževe rodbine pogostoma ponavlja, in je
bilo tudi l. 1867 umrlemu očetu kneza Ernsta
Windischgrätz, ki ga priporočamo kot kan-
didata za državno volitev v Trebnjem, Rade-
čah in Kočevji, tako ime.

Ker je bil Slovenji Gradec v srednjem
veku pod višjim poglavarstvom oglejskih pa-
triarhov, nahajajo se Windischgrätz z
mnogimi drugimi zdaj že izmrli slovenskimi
rodbinami avstrijskimi prav pogostoma v
starih oglejskih pismih ali listinah. Tako n.
pr. dobi Rupert Windisch-Grätz l. 1255 v last
neko kmetijo pri Cirknici na Notranjskem z
10 markami dohodkov.

Kako veliko zaupanje je rodbina Win-
disch-Grätzov, iz južnega slovenskega
Štajerja doma, v 13. veku v (bavarskem —
Bayerisch) tedaj še jako slovenskem Gradcu,
sedanjem glavnem mestu Štajarskem vživala,
priča med drugim to, da se v Graških pismih
iz l. 1271 in drugih gospoda Hans in Herman

on od kandidature odstopi, in da odboru čestita k tej pridobitvi. Tudi se je odboru razložilo, kako zelo v litijskem okraju, kjer knez s svojo rodbino navadno biva, njega kmetiško ljudstvo spoštuje, in koliko podpore zlasti reže pri njem in njegovi rodbini dobivajo. Naš podlistek dokazuje, da je knez izmed ene najstarejših slovenskih rodbin, ki neki izvira celo od znanega slovenskega kneza Privine. Da je tudi knez sam zavzet za narod slovenski, to priča v oklicu objavljen telegram, v katerem pravi, da hoče vselej za pravice naroda glasovati. Knez Ernst Windischgrätz se je vdeležil tudi shoda starinarjev v Ljubljani, in može, ki so ga tedaj slišali govoriti, ne morejo prehoviti njegove zgovernosti in odločnosti. Vse te razmere so tako tehtne in važne, da bodo gotovo tudi pri volilnih možeh napravile tisti vtis, ki so ga naredile na volilni odbor, in da bo **princ Ernst Windischgrätz** v soboto tako enoglasno izvoljen za poslanca, kakor je bil od odbora proglašen za kandidata!

Ne smemo si namreč misliti, da bi kdo tako malo gledal na korist dežele naše, da bi hotel cepiti glasove. Nektere morda to skrbi, da je naš kandidat kneževga rodu. Pa opomnimo jih na grofa Hohenwarta. Ko ga je narodni volilni odbor l. 1873 priporočal za kandidata na Notranjskem, so tudi nekteri govorili: grofov ne volite, in so priporočali njemu nasproti dr. Razlaga, ki je bil restudi izvoljen. Pa nečemo tukaj ponavljati, kako zelo so se bili Notranjci opekli, ker niso poslušali volilnega odbora, in kako se je njihov kandidat obnašal, samo to hočemo povedati, da od njih zavrženi Hohenwart je postal najodličnejši oseba državnega zbora, ki je ponos svojim volilcem, ponos naši deželi, in čigar beseda v notranji politiki avstrijski nekaj velja. Notranjci pa so pozneje svojo zmotu sprevideli, in jo skušajo poravnati z zaupnicami, ki jih sedaj pošiljajo grofu Hohenwartu. Mislimo, da je bila ena skušnja za našo deželo dovolj, in ne želimo, da bi tudi naši Dolenjci skusili to, kar Notranjci. Imeli smo že mnogo volitev, pri katerih so pokazali svojo politično zrelost, svoj razum, svojo ljubezen do splošnje koristi svoje ljube domovine, zato pa za trdno priča-

Windisch-Grätz naahajata kot sodnika v Gradcu.

V poznejših pismih jih imenujejo dostikrat samo „Grätzer“, tako n. pr. se Jörg Grätzer l. 1462 nahaja med tistimi plemenitaši iz notranjih dežel avstrijskih, ki so hiteli cesarju Frideriku III. na Dunaj na pomoč, kjer so ga puntarski meščani v cesarski palači oblegali.

Pozneje so se Windisch-Grätz, ki so na vsako vojskino vabilo med štajarskimi plemenitaši vselej prišli z lepim številom ljudi, posebno v turških vojskah odlikovali, v katerih so se hrabro za krščanstvo vojskovali.

Iz teh vrstic toraj sledi, da družina Windisch-Grätz izvira iz Slovenjega Gradca, in da je njeno ime eno in isto s krajnim imenom Windisch-Grätz (Slovenji Gradec) na Štajarskem, ker nikjer drugej razun na Spodnjem Štajarskem ne nahajamo kraja, ki bi se mu reklo Windisch-Grätz. Dalje pa tudi sledi, da je to ena najstarejših slovenskih rodbin, ker se je že tedaj nahajala v Slovenjem Gradcu, ko tam še ni bilo drugih prebivalcev razun Slovencev, kar se da iz domačih in tujih pisem ali listin dokazati.

P. pl. Radics.

kujemo, da bode tudi sobotna volitev potrdila sodbo, ki smo jo ravnokar o njih izrekli.

Idite toraj vsi na volišče in iz vaših ust naj ne pride drugo ime kakor:

Princ Ernst Windischgrätz.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 29. decembra.

Ustavoverec **Weeber** je izdal obširen spis, kjer se opravičuje, zakaj je glasoval za vojno postavo. Med drugim tudi pravi, da so časi minuli, ko je liberalna stranka še s frazami in pregovori (schlagwort) svoje pristaše strahovala; svet se odvrča od pustih, neplodnih fraz in postaja praktičen.

Kakor „Bohemia“ poroča, se **ministerstvo** še ne bo dopolnilo v kratkem. Morda čakajo do tje, da se češka spomenica reši v državnem zboru.

Čehi so vendar že korak naprej storili, ker Nemci sami zahtevajo za Čehe posebne visoke šole v Pragi. Čehi so zahtevali le ravnopravnost na univerzi. Nemci se pa ravnopravnosti bojé, ker bi prišli precéj v manjšino; zato zahtevajo nemški profesorji in nemški listi, naj se naredi posebna češka univerza. To zna Čehom tudi prav biti!

Vnanje države.

Med **Angleži** in **Turki** se je vnel hud razpor, ker je turška vlada nekoga turškega duhovnika k smrti obsodila, ki je sveto pismo v turški jezik prestavil. Angleški poročnik v Carigradu je zahteval, da se mora ta duhoven precej iz ječe spustiti, če ne, bo on Carigrad zapustil, kar bi pomenilo skor toliko, ko vojsko s Turčijo. Čudno je, da se zamore taka stvar tako razpihniti, da si grozé že z vojsko. Pravi uzrok angleške jeze pa je drugje, angleško vlado peče, da sultan ne mara za Angleže veliko več, ker je spoznal, da je bilo njih prijateljstvo umazano in dobičkarsko, in da že Rusiji več zaupa, nego Angliji.

V **Rusiji** ni družega slišati, ko o nihilistih. Čudno je to, da so judje glavna podpora nihilistov, kakor se je izkazalo. Zato so začele ruske oblasti jude preganjati. Iz Petrograda so vse jude ven spodili, in tako še iz več mest. Pri tej priliki hočemo opozoriti na to, da ravno judovski listi v zapadni Evropi najbolj vpijejo po ruski ustavi, ruski judi pa se vpisujejo med nihiliste, da bi cesarja prisilili, naj jim dá ustavo. Judom ne gre samo za ravnopravnost, ampak oni upajo, če se ustava naredi, da bodo v državnem zboru močno liberalno stranko osnovali in z njo celo Rusijo v svojo oblast spravili, ter dobre kupčije in špekulacije delali, kakor so jih v Avstriji. Ker je Avstrija že izmolzena, ker so na Nemškem začeli judom bolj oestro na prste gledati, in ker je Turčija najlepše dežele zgu bila in tam ni več „gšefta“, zato so si izbrali Abrahamovi sinovi bogato in potrpežljivo Rusijo kot svojo prihodnjo molzno kravo; po sedajni sistemi pa Rusije ne morejo v pest dobiti, zato potrebujejo ustavo in državni zbor, in v tem zboru „liberalno“, judom prijazno večino; zato podpirajo in vodijo v ostudni predrznosti nihilistično sodrgo, streljajo na dobrega cara Aleksandra, in podpihujejo celo Evropo v svojih listih zoper rusko samodržtvo, da bi z lepa ali z grda dosegli svoj namen. Ruski car, akoravno toliko mogočen človek, je vendar milovanja vreden; ne samo, da pred nihilisti nikdar svojega življenja varen ni, zadel ga je še družinska nesreča: ruska ce-

sarica na Francoskem za smrt bolna leži. Pravijo, da bo car k njej odpotoval, in če carica umrje, da bo krono odložil, ter jo svojemu sinu prepustil.

Izvirni dopisi.

Iz Dolenskega. * (V hladni predarek volilcem 3. prosenca 1880.) Priporočevan je kandidat knez Ernest Windischgrätz. Kdo ga nam priporočuje? Naši poslanci gospodje: Klun, dr. Poklukar, dr. Vošnjak vsi trdijo, da potrebujemo odličnih samostojnih mož, ki imajo upliva veliko, na korist deželi naši in narodu našemu delati. Tak zelo upliven mož, po programu ves naš, je knez Ernst Windischgrätz. Čigave so te besede? gosp. dr. Bleiweis-a iz Ljubljane. Kdo pa je g. dr. Bleiweis, da mu verujemo? Naj odgovori njegova 70 letnica, on nam je načelnik in oče v vseh domačih in slovenskih rečeh, in enoglasno ž njim je narodni odsek priporočil kneza Ernsta Windischgrätz. Tudi se za tega kneza oglašuje neki glas iz Dunaja ter ga priporočuje rekši: Z knezom Windischgrätzom bi naša stranka enega zelo zanesljivega zaveznega tovarša dobila. Čigav je ta glas? grof Hohenwartov. Kdo je pa g. grof Hohenwart? Uprajajte Gorenjce, kateri njegovi besedi zaupajo kakor trdnosti Triglava. Pa kakošen je sicer ta knez v svojem obnašanji? V Litiji živi g. Svetec, domorodcem znani vrli in zvesti narodnjak, katerega je ljudsko zaupanje tud že na sedež v dež. zboru posadilo, — in kako se izrazuje ta gospod o značaji kneževem? „Knez Windischgrätz“, poroča on, „je z vso njegovo rodovino izglede vljudnosti, pobožnosti in dobrotljivosti v Litijem okraju visoko spoštovan od duhovščine in ljudstva“. Kdor ima ušesa poslušati, naj poslušaj.

Trebnje, 23. decembra. Volilni može za državni zbor so pri nas izbrani; so stari, izkušeni, trdni rodoljubi, kateri so prepričani in vneti za narodno stvar, v katerih ni misliti da bi se kdaj od koga prepričati dali za nasprotno nam reč. Naš narod, tudi priprosti zemljak res lepo napreduje; veselje mora obdajati vsakega poštenega rodoljuba, ko premišljuje, koliko smo pridobili nekaj, prav malo let sem. Če tudi je še dokaj dela v prihodnje med posameznimi, da bi vsi izdramili in zavedeli se, zakaj gre pri volitvah, vendar smemo naravnost reči, da je v vsakem okraju prijetna večina, ki se popolnem zaveda in je vselej pripravljena, vse drugo pustiti takrat, kedar čast naroda zahteva, potegniti se za pravično reč, po pravici za svetinje naroda. In na take možake računati mora se v prihodnje, ker ravno le-ti nosijo svoje prepričanje med svojce. Ravno naš okraj bil je v žalostnem spominu, ako se oziramo na preteklost, ko je ravno tu naš nasprotnik drznil se s pomočjo nemških Kočevarjev zaduševati narodno stvar, kar se je zgodilo žalostnega nam spomina, da je mogel kedaj tukaj najbolj zagrizeni renegat, glava nemčurstva, v dokaj slabem spominu nam ostali Dežman kandidirati in izvoljen biti za državnega poslanca. No, za zdaj je Dežman nemogoč pri nas, pa tudi vsi privrženci njegovi, odkar so zlomljene bile grablje. Naši bi zdaj za nobeno ceno ne volili niti zastopnika nemčurstva, niti kojega drugega njegove stranke, ker prvo prašanje vsakega tudi najpriprostejega našega volilca je: „Ali je ta nemčur, ki se nam ponuja? Ako ni, dobro, ako pa je, vse zastonj, mi ga nikakor ne volimo.“

Prepričanje narodnosti se je v naše zem-

ljake vkoreninilo, kar se je pa vcepilo v srce naroda, se tako z lepa več zbrisati dalo ne bo, upajmo, da nikdar več ne. Iz tega stališča delalo se je tudi o letošnjih volitvah ne le pri nas, ampak v našem celem okraju. Imeli smo dokaj kandidatov, za naš okraj še odveč, med njimi vse poštene, nekatere izvrstne rodoljube, ki so že kaj storili za prosep naroda in obetajo še kaj storiti. Delo ni bilo ravno težavno pri nas, primeroma s prejšnjim, ker smo bili vsi edini v tem: „Mi hočemo narodnjaka, poštenega moža.“ Kterega nam bode nasvetoval centralni volilni odbor, temu damo svoje glasove, rekalo se je povsod.

Da se bode to tudi zgodilo, tega smo prepričani, ker poznamo rodoljube našega okraja. Res iznenadila nas je danes vest, da nam je postavil centralni volilni odbor kneza Windischgrätza. Naš narod je v eni reči jako nezaupljiv; do zdaj je bil navajen povsod le preziran biti; odtujeni velikoposestniki so mu skoraj vedno le nasprotovali, zatoraj ni čuda, da pravi naš kmet: „Tujca ne, njega ne volimo, ki ne pozna naših žuljev.“ Plemenitaže, ki niso še popolnoma prepričani o narodni enakopravnosti, se je bal voliti za svoje zastopnike. To je bil tudi vzrok, da je pri bodočih volitvah vsak kraj hotel svojega poslanca spraviti v državni zbor, ki ga pozna in na katerega se zanesti sme, a ker nam je centralni volilni odbor postavil g. kneza Windischgrätza, hočemo tudi njemu svoje glasove oddati, ker smo prepričani, da odlični narodni odborniki osebe najbolj poznajo in nam dobro hočejo, da bode z g. knezom za našo narodno stvar in za našo deželo veliko pridobljenega in upamo, da bodo enkrat tudi naši deželani Kočevarji z nami volili, ktere enake težnje težijo, da je ne bode kukavice med nami, toraj polni zaupanja na g. kneza kličemo: „Bog živi g. kneza našega državnega poslanca! Mi vsi želimo mir in spravo, popolno enakopravnost z drugimi narodi in popolno prostost našega verskega prepričanja. Smo pa tudi preverjeni, da bode g. knez krepek zagovornik naš, toraj povsod edinost, sloga velja!

S Plivke, 25. dec. Huda zima se je bila vselila tudi pri nas. Po mnogih krajih se tožijo čez njo, a nam je bila dobrotna pomočnica. Kupci krompirja, katerega se je bilo tukaj obilno pridelalo, so se krčili, v nekterih hišah že tudi skoraj pošli, senó in živina zavolj zaprtije nista smela in še zdaj ne smeta v Trst. Ni bilo za kaj kupiti ne živeža, ne obleke ne obutala. Trpeli so ljudje kakor so vedeli in znali. Prišel je pa davkarski eksekutor za poslednje kvatre, in ta je rekel, da ne more potrpeti! Ozirali so se reveži vkviško, a od neba ni padlo nič; pogledavali so v zemljo, a tudi iz te se ni dalo kaj izkopati. Pomagal je mnogim mraz.

H koncu pretečenega meseca novembra je jela burja hudo pritiskati, zadnji dan tistega in prve dni tekočega meseca silno mésti in le še dne 4. se je nekaj ogrelo, da je začelo malo dežiti. Kmalo se je vjasnilo in 7 dne t. m. je jela spet burja pihati ter je do 17. tako divjala, da je vse pokalo in se treslo ter smo mislili skoraj, da sodnemu dnevu trobi. Našla je vse kota in špranje in noben kožuh ji ni bil dosti gost in kosmat. Poskušali smo jo ogreti, ter zakurili s petrolejem, katerega se je bil vnel 8. dec. en vagon na železnici blizu od Prestranske postaje proti Postojni in je zgorelo ondi 58 sodčkov, da se je apno skuhalo iz kamnja in peska pod šinami. Toda burja je ostala le merzla. Šli smo jo lovit in nastavili ji vode. Hitro je zmerznila in potem

je šel voz za vozom z ledom v Št. Peter in na Prestranek, ter dalje proti Trstu po železnici. Skoraj 14 dni je šlo dan za dnevom iz Št. Petra po 50 in s Prestranka po 30 do 36 vagonov ledu v Sežano in Trst, tako da je bilo oddanih na prvi postaji čez 500 in na 2. tej čez 400 vagonov ledu in so si bližnje vasi v kratkih dneh zaslužile čez 9000 gld. Trpljenje je res veliko pri ledu, a kmet si nikjer ne zasluži denarjev brez trpljenja; in če so tudi nekteri hudo ozebli, se vendar ne pozna ne v senici ne v gozdu, da smo denarjev dobili. Tako je pomagano nam, in pomagali smo tudi Tržičanom, da bodo poleti lahko merzlo pivo pili.

Od 17. t. m. je burja potihnila in imamo prav prijazno zimo. Po dnevu se ogreva proti solncu, da teče semtertje od snega in celo čebelice veselo ferkajo iz panjev okoli poldna. Nadjamo se, da smo hujše prestali, in ker bo predpust jako kratek, da se nam bo prikrajšala tudi zima.

Na Dunaji, 22. decembra. Slovanska društva na Dunaji. Namen „Slovenije“ je bil, letos prirediti slavnost v slavo slovenskih državnih poslancev; ker pa tega ni dopustila policija, napravila je slovesnost v spomin pesniku Prešernu 3. dec. Slovesnost se je vršila jako sijajno. Počastili so nas vsi slovenski državni poslanci in profesorji Stritar, Šuklje in Kandernal. Tukajšnja slovanska društva bila so v jako velikem številu zastopana, celo Poljake, ki so se doslej zmiraj odtegovali Slovanom, videl si v naši sredi. To je vsakako dobro znamenje za slovansko stvar.

G. Pukl, predsednik društva, pozdravil je navzoče goste in slovanska društva ter v kratkem omenil Prešernove zasluge. Na to je zapel zbor jako precizno Försterjevo pesem „Samo“, ki se je vsim jako dopadla. Slavnostni govor je govoril g. Daniel Majarón prav dobro. Naslikal nam je položaj našega naroda in njegovo borno stanje. Iz tega malega a dobrega naroda se je rodil neumrljivi pesnik Prešern. Veseli smo bili, da smo čez dolgo časa zopet slišali v „Sloveniji“ tako dober govor. Skoraj največ vspeha je žela Stegnarjeva pesem „oblakom“; gosp. Stanko Pirnat se je sosebno v tej pesmi odlikoval se svojim krasnim baritonom. Gosp. Josip Mašek je igral na glasoviru dve pieci iz Mendelsohna ter pokazal svojo spretnost. Igrali so pozneje še gg. Bock, Klein in Mašek Reissigerjev trio za glasovir, gosli in celo, ter želi obilno pohvale. Gospica Alma Stefanovičeva, rodóm Hrvatica, deklamovala je jako uspešno Prešernovo pesem „Orgljar“. Občinstvo je posebno iznenadil g. konservatorist Lauppert s svojim čarobnim baritonom. Sploh moramo priznavati, da je bila vsa slovesnost prav dobro aranžirana.

Po oficijalnem delu govorili so razni gošpodje; sosebno govor g. dr. Vošnjaka je bil z velikim navdušenjem spejet. G. dr. Vošnjak je navduševal dijake, naj tudi v poznih letih ostanejo zvesti svojemu narodu ter naj delujejo za blagor domovine. Veselilo nas je sosebno to, da smo videli v naši sredi gg. državne poslance kakor tudi častnike hrabrega Kuhnovega polka. Čudno se nam jako dozdeva, kako more „Svoboda“, list, ki med Hrvati ne vživa preveč simpatije, pisati, da se slovenski vseučilišniki nič kaj preveč ne zavedajo svoje narodnosti ter „blude po tmíni“, naloga dunajskih Hrvatov naj bo tedaj, vzbujati zavest „planinskih Hrvatov“ (???). Seveda to ne ugaja prenapeti glavi dopisnika „Slobode“, da se ne udajo neumnim sanjarijam Starčevicijancev, ki včasih ves slovenski svet negirajo, le svojo narodnost pripoznavajo. A zadostilo

nam je to, da je to poročilo prinesel list, ki je ravno Hrvatom to, kar nam „ljublanski butelj.“

Dne 17. t. m. je zopet napravilo slovansko pevsko društvo svoj koncert, katerega je vodil g. Al. Buchta. Tudi ta koncert je bil jako dobro obiskan. Skoraj vsi slovanski rodovi bili so tu zastopani. Med gosti si videl srbskega generala in njega adjutanta, tudi državna poslanca g. Pfeiferja in g. Nabrgoj sta bila navzoča. To društvo šteje najboljše slovanske pevce na Dunaji za svoje ude. Koncert se je pričel s pesmijo „písen české omladiny“, ktero so pevci jako precizno peli. G. Štepanova, Rusinja, je igrala izvrstvo najtežje piece na glasovir, kakor iz Rubinsteina, Čajkovskega, Lešetickijega itd. Iz tega se pač vidi, kakšne izvrstne komponiste imenuje Rusija svoje sinove. Gospod Fr. Toms, ud. c. kr. dvorne kapele, igral je z velikim vspehom na kornet in sicer iz česke opere „Zmarená svatba.“ Občinstvu so sosebno ugajale srbske, bolgarske in narodne pesmi, ktere je zbor jako precizno dovršil. Hajdrihova „perva ljubezen“ dopadla se je občinstvu tako, da so morali še enkrat nastopiti na oder. Zapeli so potem lepo slovensko „Slabo sveča je brlela.“ Tudi česka božična pesem bila je z burnimi rokopleski sprejeta.

Pozno v noč je še igrala vojaška godba slovanske pesmi, ki so vse navzoče jako navduševale. Vse to je živa priča, da se slovanska zavest zmeraj bolj širi med slovansko mladino.

—3—

Domače novice.

V Ljubljani, 30. decembra.

(Volilce trebanjskega, radeškega in kočevskega okraja) opomnimo, da naj si dobro zapomnijo ime svojega kandidata in pri volitvi izgovarjajo krstno ime in priimek, **Ernst Windischgrätz**, da ga zadostno ločijo od drugih njegovih bratov.

Tudi gosp. **Hren**, c. kr. drž. pravdnik v Novomestu, je, kakor že poprej gosp. **Navratil** iz Metlike, dr. Jan. Bleiweisu, prvomestniku narodnega volilnega odbora 28. dne t. m. telegrafično naznanil, da se **odpové kandidaturi drž. poslanca**.

(Telovadbo društvo „Sokol“) imelo je 21. t. m. svoj reden občen zbor z jako ubilno udeležbo. Iz poročil tajnika in blagajnika posnamemo, da je to društvo tudi v pretečenem letu vse skozi zadostilo svoji nalogi in da je blagajnično stanje njegovo ugodno. Udov ima Sokol 117 in premoženje znese blizu 1400 gl. Izvoljeni so bili v prihodnji odbor kot starosta g. Fr. Ravnihar, za pod starosta g. Juvančič, in kot odborniki gg. Jeločnik, Armič, Kališnik, Geba, Mulaček, Günter in Kreč. Sklenilo se je na dalje, da se pri društveni obleki rudeča košulja odpravi, da se trobentači pomnožijo na štiri, da se v korist stradalajočim Istrijanom napravi večerna zabava in poleg družega tudi, da „Sokol“ priredi od novega leta naprej vsakih 14 dni jour fix. Ko se je koncem še dosedanjemu starosti g. Dreniku topla zahvala izrekla za njegovo trudoljubivo delovanje, se je zbor sklenil z iskreno željo, da bi Bog dal Slovincem in posebej še „Sokolu“ udodnejše čase doživeti.

(Brzjavka) je bilo v Ljubljani lansko leto sprejetih in oddanih 89 tisuč, primerno malo v oziru na število prebivalcev, kar izvira od tod, ker se Slovenci pri kupčiji neradi poslužujejo dragega telegrafa, ter jo opravijo deloma s pismi, deloma po osebnih dogovorih. Največ depeš je imel Dunaj, še čez tri milijone, potem

(Poštne spremljevalnice). Dosedajni vožni listi (frachtbriefe) se s 1. februarjem odpravijo, in na njih mesto stopijo poštne spremljevalnice, ki jih dobi pri oddaji potem adresat v roke.

— Bitka pri Veliki. To bitko, ki se je vršila dne 4. dec. t. l. med Črnogorci

45. Publikarije statističkoga ureda kralj. dalm.-hrv.-slav.-zemaljske vlade. Knjiga II., III. IV. i V. i to knjiga II.: Miena žiteljstva god. 1875., 1876. i 1877. I. Dio. Skrižaljke. — Knjiga III.: Financijalno gospodarstvo hrv.-slav. krajine god. 1872.—1876. Knjiga IV. Statistika kaznenoga pravosudja za g. 1863. do 1876. Napisao dr. Fran Vrbanić, profesor na vseučilištu. — Knjiga V. Statistika vjeresijskih zavoda za g. 1847.—1876. Prisedio ju Milovan Zoričić.

V Vašem číslanem listu 13. novembra t. l. št. 126 in zopet 22. novembra t. l. št. 130 me neki dopisnik obira, da sim ob času zaprtije proti goveji kugi v Šentvidu nad Ljubljano nepostavno postopal, ali prav za prav, da se za prepoved nisem dosti zmenil. Zraven povdarja, da je pisal le to, kar ljudje govorijo, družiga nič; in koliko je na tej govorici resnice, ne ve on za gotovo; čemu potem piše? Zavrnil ga je že protidopisnik, ki brani moje poštenje v Vašem listu 15. novembra št. 127. t. l. — Resnica je ta: „Jest sem postavno postopal.“

Papirna renta 68.15 — Šteberna renta 70.60 —
Zlata renta 80 95 — 1980letno državno posojilo 131 —
Bankine akcije 846 — Kreditne akcije 279 90 — London
116.70 — — Čsa. hr. celinski 6.56. — Z. trgovci 9.31